

HRVATSKA MISAO

PREDPLATA ZA ŠIBENIK I AUSTRO-UGARSKU GODIŠNJE K 14—,
POLUGODIŠNJE I TROMJESEČNO SURAZMIJERNO, MJESEČNO
K 1:20. — POJEDINI BROJ 10 PARA. — OGLASI PO CIJENIKU.
PLATIVO I UTUZIVO U ŠIBENIKU.

- IZLAZI SVAKI DAN -
... TELEFON BR. 74. — ČEKOVNI RAČUN 129.871. ...

UREDNIŠTVO I UPRAVA NALAZE SE NA TRGU SV. FRANE IZ
OBCIN. PERIVOJA. — VLASTNIK, IZDAVATELJ I ODGOVORNI
UREDNIK JOSIP DREZGA. — TISAK: HRVATSKA ZADRŽNA
TIKARA U ŠIBENIKU, U. Z. S. O.

GOD. III.

ŠIBENIK, četvrtak 16. rujna 1915.

BR. 183. (413)

Junački Jelačićevci. - Napredovanje u Tirolu. - Novo snubljenje Bugarske. Francusko-talijanska provala u Švicarsku. - Nemiri u Portugalu.

Rusko ratište.

BEĆ, 15. rujna (KB). Službeno se saopće:

Na besarabijskoj granici naše će odbile su ruski napadaj.

Na Dnjestru i pred našim položajima istočno od Buczaczia vlađa mir.

Na svim ostalim dijelovima naše galicijske fronte ponovno je došlo do težih po neprijatelja bezuspješnih borba. Sjeveristočno od Dubna neprijatelj je u posrećenim protunapadajima, uz mnogobrojne mrtve, ostavio 6 časnika i 800 momaka kao zarobljenike i 3 puščana stroja kao plijen.

Ugarski bataljuni vojske i domobranstva te otočka infanterijska regimena broj 79 ovde su, pod vodstvom odučenih i samotvornih zapovjednika, dali ponovno dokaza svoje ratne vještine.

U šumskim i močvarnim područjima Styra i Pripjati naše konjaničtvu zadnjih dana potisnuto je mnogobrojne neprijateljske konjaničke odjele.

U Litvi boreće se austro-ugarske bojne sile, u društvu sa našim saveznicima, dostigle su Szcaru.

Zamjenik šef generalnog stožera Von HÖFER.

BERLIN, 15. rujna (KB). Službeno se saopće:

Vojna grupa Hindenburga.

Na mostobranu zapadno od Dvinska vodi se borba.

Kod Solok, jugozapadno od Dvinska, neprijateljsko konjaničtvu bilo je potisnuto.

Na Viliji sjeveroistočno i sjeverozapadno od Vilne neprijateljski protunapadaj bili su odbiveni.

Istočno od Olite i Grodna naš napadaj prodro je dalje.

Južno od Njemena na pojedinim mjestima dospjelo se na Szcaru. Okruglo 900 zarobljeno.

Vojna grupa bavarskog princa.

Protivnik je potisnut natrag preko Szczare.

Vojna grupa Mackensena.

Potjera na Pinsk nastavlja se. Broj zarobljenika poskočio je na 700.

Jugoistočno ratište.

Na jugoistočnom ratištu nje mačke će odbile su krvavo neprijateljske napadaje.

Vrhovna vojna uprava.

Talijansko ratište.

BEĆ, 15. rujna (KB). Službeno se saopće:

Na tirolskom pograničnom području i jučer se podržavale obične topovske borbe.

Istočno od klanca Lodinut naše će su prešle na napadaj te zauzele neprijateljske položaje na Findenigkofel i na grbini ju goistočno od ove pogranicne gore.

Na primorskoj fronti talijanski napadaji na Javorcek i u području Vrščica razbili su se.

Isto tako bili su sprječeni običajni pokušaji protivnika za približenje u odsječku Dobrdobera.

Zamjenik šef generalnog stožera Von HÖFER.

Francusko-englesko ratište.

BERLIN, 15. rujna (KB). Službeno se saopće:

Francuski pokušaj za napadaj na Hartmannswillerkopf uspijeven je našom vatrom.

Kod Rechesy, u blizini francusko-švicarske granice, srušen je jedan privezani zrakoplov.

Vrhovna vojna uprava.

Novi predlozi Bugarskoj.

SOFIJA, 15. rujna (KB). Zastupnici četvornog saveza predali su dne 14. ov. mj. ministru predsjedniku Radoslavovu dopunjivo saopćenje, o sadržaju kojega šuti se.

Sveukupni engleski gubitci.

LONDON, 15. rujna (KB). Prama saopćenju državnog podtajnika u ratnom uredu, sveukupni engleski gubitci do 21. kolovoza iznose 381.983 časnika i momčadi, a od tih 4.966 časnika i 70.992 momka poginulo je.

Italija proti ratu sa Turskom.

Giolitti pobijeduje.

Prama vijestima iz Laganza, u Italiji je veliku senzaciju pobudio članak "Tribune", koja odlučno izstupa za slobodu kritike prama kabinet Salandra te drži rat sa Turском nezgodnim. Cenzura je ovaj članak propustila.

"Popolo d'Italia" pita se bijesno, nije li Giolitti već na putu za Rim, kada političari i novine, koji u svibnju od njega odpadoše, danas otvoreno zastupaju njegove vidike.

Trento i Istra u talijanskom parlamentu.

Iz Rima javljaju: Odbor za gradnju nove zgrade za komoru naredio je, da u sredini dvoranu budu mjesto za zastupnike južnog Tirola i Istre.

Navala na Švicarsku?

Iz Pariza javljaju: da je medju Francuskim i Švicarskom nastupila pootvorena cenzura brzova. Razlogom je kretanje francuskih četa na zapadnoj granici Švicarske.

Prema Švicarskim listovima, kretanje talijanskih četa na Švicarskoj granici traje.

Položaj na Balkanu.

Belgijski zastupnik Lorand priopće u "Journal de Geneve" pesničišta razmatranja o položaju na Balkanu. Okrivljuje Srbiju, što se je zamijenil balkanski savez izjavio. Srbija se ne odriće Macedonije, jer se boji, da će onda izgubiti dodir sa Grčkom, čiju pomoć trebaje za predstojeci rat sa Bugarskom. Najveća je pak zapreka držanje Srbije prama Italiji. Nada, da se je pitanje Jadrana uređilo, lažna je. Srbi tvrde, da su Trst i Rijeka slavenski gradovi.

Poteškoće u prometu sa Rumunjskom.

Bečka "Zeit" govori u cenzuriranom jednom članku o poteškoćama u prometu sa Rumunjskom i upućuje na izjavu visokoga jednoga diplomatata naspram jednoga saradnika "Berliner Tagblatta" u Bukureštu. Po njegovu će sudu te poteškoće i dalje trajati, te Rumunji nikiju šikanu neće propasti, da podvežu izvor žita. Rumunjska je vlasta izdala više zabrana izvoza, čime nije rečeno, da za koji dan ili za koju nedjelu ne će opet izazi nova kakva zabrana i da na izvoz ne će biti udarene velike pri stojbe. U Rumunjskoj ima plaćene robe za milijune, a nije se mogla izvesti, makar da je plaćena. Roba je udarenim na nju carinama i dačama izvanredno poskupljena. Osim toga nema vagona za transport. Rumunjska je sebi doduše prisvojila nekoliko hiljada vagona od Austro-Ugarske, pa apsolutno nije moguće bilo skloniti ju, da ih izda. Usljed toga centralne vlasti više ne će da šalju vagonе u Rumunjsku. Iz svega ovoga izlazi, da gospodarstveni odnosi naspram Rumunjske nikako još nijesu razbilstreni.

Uspostava ruskih generala u službi.

"Dagens" javlja iz Pariza: Jedna vojna zapovijed cara Nikolaja nareduje, da se opet u službu namjesti osam ruskih generala, koje je veliki knez Nikolaj Nikolajević poslje zimskih bitki na Mazurskim jezerima di gao sa glavnih zapovjedničkih mjeseta.

Rumunjska u škripcu.

"N. W. J." donosi brzovaku svoga dopisnika u Bukareštu, u kojoj javlja, da je rumunski službeni list objelodano komunikevlje, da Rumunjska ne će promijeniti svoga zaključka, stvorenoga u krunskom vijetu pod predsjedanjem kralja Karola. Kad bi bile istinete sve vesti vanjske štampe, Rumunjska bi se dosada moralu tuči već i sa entom u centralnim vlastima. Komunikevlje konačno oštiro napada dio rumunske štampe, koji bi morao imati drugu zadaču od vanjskih listova.

Cijeli je komunikevlje pisan tonom, koji javno odaje, u kakvom se neugodnom škripcu nalazi Rumunjska sa svojom dvočinom igrom.

Grčke pripreme.

"Echo de Paris" javlja iz Soluna: Grčki ministar mornarice pozvao je časnike i podčasnike, koji se nalaze u inozemstvu, da se odmah povrate u Grčku. Isto je učinio i ministar rata.

Borbe na Galipolu.

"Frankfurter Zeitung" javlja iz Cagliari: Zbog neuspjeha operacija i radi velikih gubitaka, koje je u kolovozu imalo sjeverno krilo engleske vojske na Galipolu, četiri engleske generala bila su dignuta.

Priznanje ruskih gubitaka.

Po petrogradskim vijestima, priopćeno je državnom vijeću, da je uslijed pogrešaka vojne uprave provala jedna trećina artiljerije ruske vojske.

Pregrupiranje ruske vojske.

Petrogradska "Rječ" javlja, da je pod vrhovnim zapovjedništvom cara Nikolaja otpočelo novo grupiranje ruske vojske u interesu površnje njenje spremnosti.

Po milijuna Engleza kod Dardanela.

Rimска "Tribuna" dobila je iz Atene ovaj telegram: Englesko vojno vodstvo namjerava po milijuna vojske iskratici kod Dardanela. Pet divizija već je stiglo onamo.

Srpski uzmak iz Albanije.

Srpska ratna uprava naložila je svim četama, koje su zaposjele po jedine dijelove srednje Albanije, da se povuku, da tako zaprijeći eventualni sraz sa grčkim četama. Srpske su čete razorile telefonsku prugu, što su ju bile za svoju upotrebu postavile, te su pustile u Ohridu samo malu žandarmerijsku patrolju za očuvanje reda.

Nijemci će u Ukrajinu.

Groznjicom uzrujanju bavi se rusko novinstvo zagotonim njemačkim nacrtima. Većina vojničkih kritičara misli, da Nijemci već iz političkih razloga žude prama jugu i to za Ukrayinom. Oni se pozivaju na neku dnevnu zapovjed generala Belova, koji je tobož rekao vojnicima, da će prežimeti u Rigi. Misli se i nadaju se Rusi, da će Nijemci napredovati samo do neke stalne linije, a onda će prežimeti, te će sa dalnjim akcijama prestat.

Zabranjeno je prodavati parobrode.

Ministarstvo je izdalo naredbu, kojom se strog zabranjuje prodavanje austr. trgovacačkih parobroda stranim državama ili pripadniku stranih država. Niti djelomična prodaja nije dozvoljena.

Amerika i Mehiko pred ratom.

U Londonu vlada silna uzbudjenost zbog vijesti, da između Amerike i Mehika prijeti rat. To bi se entuz bio grozan udarac, jer bi Amerika cijelu municipaliju trebala sama za sebe.

Kako je našima u Srbiji.

"Hrvatski Dnevnik" donosi: Prije na je tri dana posjetio u uredništvu g. Nikole Šunjić narednicu 4. b. b. pješ. pukovnije, 10. satnije iz Bojne kod Mostara, inače u građanskom životu ložač kod b. h. zemaljskih željeznica, da nam pripovjeda svoje doživljaje i opažanja u Srbiji, odakle je pobijegao, odsjedivši u robstvu preko 4 mjeseca. Šunjić je bistar i otvoren crnomanjstvočnjek, malakala temperatura, a rječi mu zaslizuju svaku vjerodostojnost, jer za svaku tvrdnju navodi vrelo, odakle je stanovit stvar saznao, a što nije iz sigurna vrelo čuo, jednočavni veli: Sigurno neznam; tako sam čuo pripovijedati.

Njegovo čemo pripovijedanje u ovojko reproducirati, naglašujući, da se njegovi iskazni služi s vijestima našeg službenog dopisnog ureda, u koliko je taj ured u svoje vrijeme od časa do časa jario štograd o životu naših zarobljenika u Srbiji.

Zarobljen sam — počeo je Šunjić — s jedno 130 drugova na 7. XII. kod Gornjeg Milanovača. Kad smo zarobljeni, odmah su nam srpski vojnici oteli novac, satove, prstenje, kabanicu, cipele itd. Dapače su neke i tukli. Tako je jedan srpski vojnik jednog mladić udario kundakom u lice, da mu je sve kosti smrskao, te ga obilja silna kruška.

Otpremili su nas u Kragujevac, a onda u Niš. Put je trajao četiri dana, a kroz sve vrijeme nismo upravo nista dobili jesti.

U Nišu nismo imali gdje spavati, već smo dan i noć bili i ležali na snijegu i ledu. Hrana nam je kroz ovu vrijeme jedna i led. "Jeli" smo jedanput na dan i to u 2, 3, pa i 6 sati na veče, vrlo nerедово, s dana u dan kukuruzno brašno u vruci-

(Zaplijenjeno).

Stanovali smo, kako rekoh, u zločitim barakama, a najprije na snijegu i ledu. Hrana nam je kroz ovu vrijeme jedna i led. Stanovali smo, kako rekoh, u zločitim barakama, a najprije na snijegu i ledu. Hrana nam je kroz ovu vrijeme jedna i led. Stanovali smo, kako rekoh, u zločitim barakama, a najprije na snijegu i ledu. Hrana nam je kroz ovu vrijeme jedna i led.

vodi. Da je to bila palenta, dobro bi bilo, već samo nešto brašna u vodi, da je izgledalo kao čorba od kukuruza brašna. Naši su izdajnici riščani imali dobru hrancu. Kad mu je bila dodigala ovakova hrana, javio sam se i ja bio među one dobrovolje tobože kro Srbin, samo da dobro jedem, no tamo me odašće riščani, što su bili prije u mojoj satniji, te je jedva živ glavu iznesio.

Veša u opće nijesmo dobijali. Što je koji na sebi imao, ono mu je i ostalo, u koliko mu nije otelo, kad su nas zarobili. Presvlačili se dačke nismo nikad. Tu smo jednu košiju uvijek prali i s tom sam jednom pošao i pobegao nakon četiri mjeseca. Naravno, da su bolesti bile mužna posljedica ovakova stanja, a te su bolesti posmagale i uši, kojih smo imali na sebi kamo kakov mravnjak. Nijesmo imali ni deka ništa u opće.

Pisma zarobljenici slabo dobivaju, a novac od rodbine, za koji se javi da je poslan, slučajno se izgubi kod srpskih komandi.

Nije onda kod ovoga svega čudo, da su naši zarobljenici potisni i tužni u istoj mjeri, u koliko su i goli i poterani.

Bolesni, to su bila posljedica nečistoće i slabe hrane. Naši liječnici, koji su s nama ostali u Srbiji, nijesu imali od nikuda medicine, te nam nisu mogli pomoći. Harao je pjevav ifus. Svaku noć je umiralo 80-100 naših. Najprije su one, koji su bili bolesni na pjevavom ifusu, amijestili u posebne barake, a kad se bojni straći rasili, ležali su zdravi i bolesni zajedno. U baraci, gdje sam ja bio, a tu su bili takože zdravi, umrlo je na pjevavom ifusu svaku noć po 4 do 6 zarobljenika. Srbijanci su nam govorili, da je to tada, dok sam ja tamo bio

(Zaplijenjeno).

Samih je liječnika u Nišu do onog vremena umrlo osamdeset i devet. Osim srbijanskih liječnika u ovom su broju gočivo sami liječnici od zdravstvenih misija iz inozemstva. U travnju je tifus popustio,

I tako je cijelno pučanstvo, kako stradalo od bolesti, a osobito od pjevavog ifusa. Naši su ih zarobljenici morali ukapati. Toliko ih je morlo, da su od jutra do mraka išli sprovod u spavaonju na groblje. A mračno je i šta umiriti, jer se u Nišu uslijed našeg prodiranja bio nagomilao sihanar. Naši su zarobljenici pokapani bez sprovida. Jedino je ljeti bio, što su mrtvaci deli Srbijanci, i taj smo morali mi napraviti.

I u srpskoj je vojsci ponovno bio strasan.

Jubilej olovke.

Da je mračna doba, u kojoj se bi bila sasna zaboravljala, kako se je u sat dogodila, da se na tržnici 250 godina, kako je izumljena olovka. Godine 1664. otkrili su u Borovcu u u Chambordu ruknici grafit, god. 1665. kušali su iz grafita olovku, koju su za pisanje. Odmah su se odlučili da bi od toga moglo biti važna vlasti za praktični život i za umjetnost. Grafit su kopali gradili od njega dug liste komade, ovili ih drven, pa tako na novom londonskom grafičnom tržnju prodavali kilogram po K 250. Uspjeh je bio vanredan. Tako je bio velik, da će se rudnik iscrpiti, ali su ga zato na godinu dježati olovku, samo šest tjedana. U jednoj godini razbijaju dobiti su vazduh oko kg 800.000 grafta. Ali opet ga je bivalo sva manje, a nakon stoljeća i po mnogo je grafit izgubio od svoje vršnoće, te su ostali zapravo neki otpaci nekog divno mještrog i čistog olova. Tada se je mlađa industrija preselila u Francusku. God. 1695. došli su u Francusku na tu mesto, da bi se grafit još bolje mogao upotrijebiti, kad bi mu se primješalo ilovače. To su učinili i pokazala se je znatna poboljšica, ali još nije stvar bila dotjerana. Gradili su već olovaka raznih vrsta i razne tvrdote, ali nije bilo finoće u predviđanju, da se zadovolji velikim zahtjevima, osobito, kad ih upotrebljuju umjetnici. Ali tečajem se godina i to postiglo tačnim proučavanjem i savjesnim radom. U našoj monarhiji i Njemačkoj udomačila se olovka razmjerno kasno. Najranji tragovi fabri-

kacije olovaka potječu iz god. 1726., a iz sela Steina kod Nürnberg. Godine 1766. podigao je grof Gronsfeld s dozvolom zem. poglavara fabriku olovaka u Jetzenbachu. God. 1777. već je Beckmann spomenuo u svojoj knjizi „Tehnologija“ umjetnost „građenja olovaka“, duduše s kratkim površnim primjedbama. Godine 1816. načinila je bavarska vlada u Oberzellu jednu fabriku, pa je dala u privatne ruke. Onda su dalje nastale fabrike u Budjejovicama, u Regensburgu, u Nürnbergu i u Passau, a najveća, koja je u budućnosti imala da bude prva, osnova je Kaspar Faber u Steinu kod Nürnberg!

Grad i okolica.

Otvor škola. Jutros su službom Božjim otvorene gradske pučke škole te ženska građanska škola sa tečajevima usavršavanja.

Kinematograf otvara se sutra sa dobrovornim predstavom u korist udova i siročadi poginulih naših vojnika. Program je ovaj: I. Ratna serija br. 2. II. Izdajica junaka slobode. III. Seoski Don Juan.

NAJNOVIJE VIJESTI

Prispjeće u 3 sata po podne.

Pred Dardanellima.

CARIGRAD, 16. rujna (KB). Glavni kvartir saopćuje:

Položaj na fronti Dardanela je nepromijenjen.

U odsječku Seddibahra bacanjem bombe strječili smo neprijateljske čete da grade strješnjačke jarke te im zadali gubitaka, dvije neprijateljske baterije uštakli.

Naše baterije na morskom ćesnu uspješno su sioale vatru na neprijateljske čete kod Kanthesa, na mjesto iskrčaja kod Takeburna, kašto i u odsječku Seddibahra, u peti. odsječku baterije u Heseliku uštakle.

Buna u Portugalu.

LYON, 16. rujna (KB). „Nouvelles“ prima iz Madrida:

Novi buntovni pokret javlja se iz Portugala. Nemci bi se nesamo u Lizabonu nego i u više pokrajinskih gradova.

Na zahtjev šalje načrte, uzorke materijala, kao što i sve upute i razjašnjenja.

Preporuča se uglednom občinstvu i prepoštovanom svećenstvu, da ju počaste svojim cijenjenim naručnicama.

UPRAVA.

Da postigne obilan prirod svoga rada na poljodjelskom polju morali ćeš pognojiti svoje usjeve, vinske grade, masline, voćna stabla i t. d. sa

40% Kalijevom soli ili kainitom
15-16% Kalcijanom
16-21% Thorijem

i to prama uputama u bezplatno pismeno. Uprava je zanimalicima dijeli poziciju za sve kulture, te prenosi zanimljive tri vrsti daju isti.

Ova gnjivovala, kao jedini i glavni zključivo kod podpisane tvrdke, elj i razračavaoc, i to prama uvjetima postavljenia.

GRUBIS & Comp. :- Šibenik.
(brzjavni naslov GRUBARES — telefon br. 56).

Stroj za pranje rublja.

prodaje se uz cijenu od K 150.— Kupac može po dogovoru i mjesечно odplaćivati. Stroj posve novi vrlo praktičan i za današnje doba vrlo ekonomičan. Obavijesti daje uprava. lista

Najuspješnije oglašuje se u „Hrvatskoj Misli“.

RNJI GOREŽNICA

Hrvatske Zadržne Tiskare u Šibeniku ::

u. z. s. o. j. (Dr. ANTE DULIBIĆ I DRUG.).

UVEZUJE DUGOTRAJNO I SOLIDNO SVAKE VRSTI UVEZA, KAO: PROTOKOLE, MISSALE, MOLITVENIKE I SVE U TU STRUKU SPA- DAJUĆE RADNJE. CIENE UMJERENE. IZRADBA BRZA I SOLDNA.

JOSIP JADRONJA - ŠIBENIK

Agenturni, komisionalni i otpremnički posao
Zastupstvo: Osječaravajućeg Društva „Hercig Bosna“

Zastupstvo i skladiste za Šibenik i okolicu slijedeći ugl. Tvrđka.

Michele Truden - Trst, Viktor Schmidt Fils - Beč, Braća Klein - Split, Miho Sez - Dubrovnik, Salvetti & Co. - Piran, J. Pipan & Co. - Trst, itd. itd. itd.

Preuzimaju naručbe svakovrsnih modernih pečata iz gume i mjeri za pečatni vosak i sve ostale pečatne predmete, sve uz Tvorničku cijenu da se ne boji u takmice, brza izradba.

Razašilje 1000 komada Feldpost dopisnica za Kr. 6.

HRVATSKA ZADRŽNA TISKARA ŠIBENIK

UKNIŽENA ZADRUGA SA OGRIČENIM JAMSTVOM

(Dr. A. DULIBIĆ I DRUG.)

OBSKRBLJENA JE SVIM MATERIJALOM, TAKO DA JE U STANJU TOČNO, BRZO, U MODERNOJ SLGCU TE UZ VEOMA UMJERENE CIENE IZRADJIVATI SVE RADNJE SPADAJUĆE U TISKARSKU STRUKU.

IZRADUJE POIMENCE POSJETNICE, TRGOVACKE MEMORANDUME, RAČUNE, NASLOVNE LISTOVE, TRGOVACKE I SLUŽBENE OBVOJE, VJEĆANE KARTE, PLESNE I DRUGE ZABAVNE POZIVE U PROGRAME, OSMRNICE, ČINKE, JESTVENIKE I T. D. I. T. D.

VELIKO SKLADIŠTE TISKANICA ZA OBĆINE I ŽUPSKUE UREDE.

PRODAJA RAZNOVRSNOG ČISTOG PAPIRA I OBVOJA

Jadranska Banka

PODRUŽNICA ŠIBENIK

Dionička glavnica K 8.000.000. — Pričuva K 700.000.

CENTRALA U TRSTU

Via della Cassa di Risparmio 5

(Vlasitička kuća).

Naslov za brzojave: „JADRANSKA“.

PODRUŽNICE: Dubrovnik — Kotor — Ljubljana — Metković — Opatija — Šibenik — Split — Zadar.

Kuponi založnica Zemljeno vereškoj zavoda Kraljevine Dalmacije platiti su u uvučene založnice emitovaju se kod JADRANSKE BANKE u TRSTU i svih njezinih podružnica.

Uloge knjizice. — Pohrana i administracija vrijednosnih papira. — Kupoprodaja tuzemnih i inozemnih vrijednosnih papira, te deviz i valuta. — Osiguravanje efekata proučavača na tečaju pri vučenju. — Žiro računi i tečajni računi. — Uvođenje mjenica, dokumenta, odreznaka i izvucenih vrijednosnih papira. — Kreditna pisma, čekovi, vagila, naputnice. — Predujmovi i zajmovi na vrijednosne papire, dionice sreće, robu (Warrants), brodove itd. — Gradjevne vjerijesije.

Prelinci (Safes) za čuvanje vrijednota u čeličnoj sobi (Tresor) sa posebnim ključevima za klijente, u kojim se prelincima može držati svakovrsne vrijednosti.